

Forfatter: Schack, Hans Egede

Titel: Udrag fra Phantasterne

Citation: Schack, Hans Egede: "Phantasterne", i Schack, Hans Egede: *Phantasterne*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1993, s. 133. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schackval-shoot-idm140004319244288/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Phantasterne

norama, ikke et vildt Dyr hertil, uden at man strax faaer Friбилletter og bliver gjort Stads af. Og naar saa Journalisten træder ind i Theatret, er det morsomt, hvorledes der ordenlig bliver Rumor, man hvisker til hinanden, og Herrerne sige halvhoit til deres Damer: »Der er Ni!» – »Der er Redaktøren af »Folket!» – Imidlertid lader denne naturligvis, som han Intet hører, hilser med Anstand paa en eller anden Bekjendt, og sætter sig derpaa ned med en ligegyldig Mine, men dog tillige med Alvor, idet han vel føler, at han ikke just er her for at more sig, saaledes som de andre ledige Tilskuere, men at han nu tager Plads som den, der skal røgte en Dommers ansvarsfulde Kald.»

»Kort sagt,« sluttede Christian, »der kan ikke tænkes nogen Stilling, der er morsommere eller anseligere end en Redaktørs; og jeg er derfor ogsaa nu fast bestemt paa at vælge den.»

---

Den 10. Juni.

For nogle Dage siden vare Christian og jeg med nogle andre Studenter ovre i Lund, hvor vi havde det fortræffeligt. Christian gjorde ogsaa et Besøg ud paa en af de skaanske Herregaarde, og da han kom hjem, var han næsten ligesaa kyndig i den svenske som i den danske Statskalender. Da jeg igaar spurgte ham, hvorledes det gik med hans Virksomhed som Redaktør, svarede han mig: »Den har jeg nu ganske opgivet; det er i Grunden dog en schofel Virksomhed, og de mest dannede Svenske kalde heller ikke det Slags Folk for Andet end Rabulister. – Nei, jeg maae tilstaae, at jeg veed nu Intet, som jeg hellere vilde være, end svensk Greve, af en af de rigtig gamle, gode Familier, Du! – thi den svenske Adel er dog rigtignok noget ganske Andet end den danske, som jo næsten ikke har et eneste celebret Navn at byde paa. Det eneste Fortrin, som vor Adel unægtelig har, er at man her bruger disse fortræffelige sammensatte Navne saaledes, at man kan forene en hel Mængde af de fordums berømte Familier til en Eenhed. Desværre bruge Svenskerne ikke dette; og jeg er derfor i høi Grad tvivlraadig om, hvilket Navn jeg skal vælge mig; navnlig vakler jeg meget mellem Brahe, som er Nr. 1 paa Ridderhuset, og Bonde, som vistnok er det mest illustre Navn. Jeg har gaaet længe og tænkt

derover, og jeg kan ikke nægte, at jeg er ganske ærgerlig over, at jeg ikke kan forene baade de to Navne og et Par til.»

»Ja, men Herregud! saa gjør det da!»

»Nei, det kan jeg paa ingen Maade; naar jeg engang er svensk, saa er jeg svensk, og saa maa jeg følge Landets Sæder. Men forresten troer jeg dog nok, at jeg er bestemt paa at ville være *B o n d e*; thi af den Familie har der været 7 Konger, 1 Dronning og 36 Rigsraader; og det betyder dog Mere end at være den først udnævnte Greve. Isaaftald vil jeg da have, at min Moder skal være en Brahe; og af mine to Bedstemødre skal den ene være en Oxenstjerna og den anden en Stenbock. Iøvrigt havde jeg udsøgt mig tolv Navne, som jeg gjetne vilde have forenet til eet Navn, foruden de fire nævnte; men nu har jeg tænkt at ville arrangere det saaledes, at jeg har tolv Søstre, af hvilke de fire blive gifte med Grever, de fire med Baroner og de fire med simple Adelsmænd, som dog naturligvis ikke skal være saa meget simple, men tvertimod yderst fine. De fire Grever, mener jeg da forelebig, kunde være: Levenhaupt, de la Gardie, Horn og de Geer; de fire Baroner: Sture, Baner, Lejonhufvud og Gyllenstjerna; de fire Adelsmænd endelig: Liljehøsk, Natt och Dag, Fleming og Puke.

Dette Arrangement forekommer mig efter Omstændighederne ret heldigt, og paa den Maade tjene alle disse Navne dog til at kaste Glans over mig, som det egenlige *caput familiarum*.»

---

Den 12. Juni.

Idag var Christian endnu dybt inde i den svenske Adel. »Jeg har,« sagde han, »virkelig vanskeligt ved at faae alle de berømte Navne anbragte, og det saa meget mere, som Sverig ikke blot har sine egne utsvenske, men tillige en Mængde fremmede, der ogsaa i Sverig ere blevne celebre. Jeg har derfor tænkt at danne en særegen Afdeling af disse, og forbinde den med mig, saaledes at fire Cousins af mig, fire Tanter og fire Grandtanter ere gifte med Mænd, hvis Familier dog ikke oprindelig ere svenske. De fire Cousins Mænd, har jeg da tænkt, skulde stamme fra den danske Adel, der blev i Skaane 1660, og de kunde jo da være *capita f.Ex.* for Familierne: Thott, Trolle, Ramel og Rosenkrantz. Mine fire Tanter Gemaler kunde dernæst skrive sig fra England eller vel rettere fra Skotland og være *capita* for Familier-